

خبرنامه اختصاصی پروژه استقرار سیستم مدیریت مشارکتی آب در استان گلستان

راه های کاهش خسارت خشکسالی در بخش زراعت

عدم بارش کافی در هر سالی که اتفاق بیفتد بخش های وسیعی از فعالیتهای کشاورزی را تحت تأثیر قرار می دهد و لذا می گویند پدیده خشکسالی حادث شده است. وقوع چنین پدیده ای تأثیر مستقیم و غیر مستقیم بر زندگی اقشار مختلف جامعه بخصوص کشاورزان می گذارد. این پدیده اثر نامطلوب خود را بصورت خسارت در اراضی دیم، بیشتر نشان می دهد. در زیر نظر کشاورزان و کارشناسان محترم را به برخی از راهکارهای مقابله با خشکسالی جلب می کنم.

- ۱- استفاده از بذور اصلاح شده و مبارزه بموقع با آفات، بیماریها و علفهای هرز
 - ۲- احداث استخرهای ذخیره آب با هدف ایجاد تضمین در تأمین آب
 - ۳- کشت گیاهان مقاوم به خشکی و شوری مانند سورگوم، ارزن، جو و ..
 - ۴- اجتناب از کشت گیاهان دارای نیاز آبی بالا همچون شالی
 - ۵- کم کردن از میزان تبخیر و تعرق از سطح خاک با استفاده از مالچ های پلاستیکی و پوشش گیاهی همچون کاه و کلش در سطح مزرعه
 - ۶- تأکید بر آبیاری در ساعات اولیه صبح یا هنگام غروب آفتاب جهت جلوگیری از تبخیر زیاد
 - ۷- استفاده از کودهای شیمیائی مناسب مانند پتاسیم جهت افزایش مقاومت گیاه به خشکی و کم آبی
 - ۸- کاهش مصرف کودهای تسریع کننده رشد و بالا برنده مصرف آب مثل کودهای ازته
 - ۹- انجام شخم سطحی پس از برداشت محصول و سله شکنی بعد از آبیاری جهت از بین بردن لوله های موئنه و کاهش تبخیر از سطح زمین
 - ۱۰- انتقال آب از طریق لوله های پلاستیکی یکساله بجای نهرهای خاکی و استفاده از پلاستیک در کف جوی های آب
 - ۱۱- استفاده و پخش کردن کودهای دامی پوسیده دارای ازت در سطح مزرعه و مخلوط کردن آن با خاک
- امید است با بکار بستن این موارد بتوانیم حتی المقدور از میزان خسارت وارده به کشاورزی بکاهیم.

دستیابی به توسعه و تولید پایدار در منطقه پایلوت

با اجرای مدیریت مشارکتی آب

مهندس غلامرضا شریفی جهانتبخ

امروزه مدیریت بهره برداری و نگهداری از تأسیسات توزیع آب به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای به کار گرفته شده در زمینه مصرف بهینه آب و افزایش تولید مطرح می گردد. به دلیل اهمیت آب و نقش سازنده آن در کنترل شوری

و پایداری در تولید، مدیریت زراعت با همکاری جایکا سعی در ارائه راهکارهایی جهت استفاده بهینه از آب دارد تا ضمن پائین آوردن هزینه ها، تولید محصولات زراعی را افزایش دهد. دستیابی به تولید پایدار در بلند مدت از طریق استفاده بهینه از نهاده ها مثل (کودهای شیمیایی، دامی، سموم و بذور اصلاح شده) و حفاظت از آب و خاک و تناوب زراعی صحیح امکان پذیر می باشد، و در جهت اجرایی شدن این موارد، مدیریت زراعت در سال اول و دوم پروژه، طرح های متناسب با شرایط اقلیمی و خاک منطقه تازه آباد را تهیه و با همکاری کشاورزان در پایلوت اجرا نمود. در آینده نزدیک با تکیه بر تجارب کسب شده در منطقه پایلوت، این فعالیتهای در سطح کل منطقه تازه آباد گسترش می یابد. تداوم این پروژه ها و استقبال کشاورزان در بلند مدت علاوه بر افزایش و پایداری تولید، افزایش تدریجی حاصلخیزی خاک، کاهش هزینه ها و افزایش درآمد کشاورزان را در پی خواهد داشت.

اسامی کارشناسان همتای زراعت و همکاران این شماره:
آقای مهندس سهراب سهرابی / معاون زراعت
آقای مهندس غلامرضا شریفی جهانتبخ (سردبیر)
آقای مهندس شیرزاد مکاری (کارشناس مسؤل دفتر گندم)
با سپاس ویژه از آقای مهندس محمدی مدیر محترم زراعت استان

مهندس سهراب سهرابی
معاون زراعت سازمان

مهندس شیرزاد مکاری
کارشناس مسؤل دفتر گندم

آب معجزه ایست بی بدیل که جایگزینی برای آن آفریده نشده است. این مایع حیات چنان با همه شئون بشری و جوامع عجین شده که ظهور و سقوط برخی امپراطوری ها را رقم زده است. پایدارترین تمدن های بشری در حاشیه بزرگترین رودها شکل گرفته اند و در نتیجه انواع رفتار با آب می تواند در تمام زوایای مادی، معنوی و فرهنگی زندگی فردی و اجتماعی تأثیر شگرفی داشته باشد. پروژه استقرار نظام مشارکتی آب در تازه آباد، از آنجاییکه اصلاح رفتارهای گروهی در موضوع آب را هدف نهایی قرار داده، نه تنها مورد توجه قرار گرفته بلکه شاید بتوان اقرار کرد که تنها انگیزه همکاری مجموعه زراعت در این پروژه علی رغم همه وظایف اداری می باشد. لذا مهمترین توصیه اینجانب به همه کشاورزان و دست اندرکاران تعاونی پیوند این است که برای دستیابی به روندی پایدار در ارتقاء جامعه روستایی خود از جنبه های مختلف مادی، معنوی و فرهنگی با این پروژه همکاری جدی و صمیمی داشته باشند.

آب شیرین یک منبع محدود، آسیب پذیر و ضروری برای تداوم زندگی، توسعه و محیط زیست و کشاورزی می باشد. لذا به کلیه کشاورزان عضو تعاونی تولید توصیه می شود به نکات ذیل توجه و عمل نمایند:

- ۱- آبیاری مزارع محصولات پاییزه
- ۲- انجام به موقع برداشت محصولات پاییزه
- ۳- رعایت تناوب زراعی
- ۴- مدیریت بقایای گیاهی شامل خرد کردن بقایا، استفاده از ساقه خرد کن، شخم با گاو آهن قلمی

دکتر ناکابایاشی

کارشناس جایکا

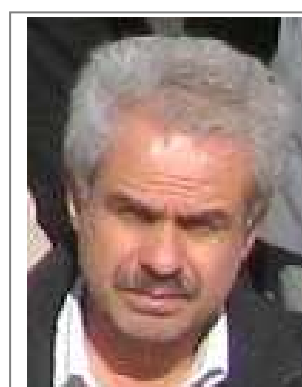

مهندس دلججه

کارشناس ترویج

مدیریت جهاد کشاورزی

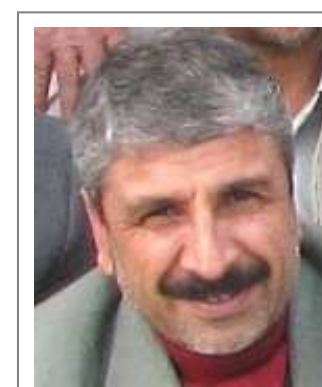
شهرستان آق قلا

مهندس یزدان پرست

رئیس مرکز خدمات

کشاورزی انبارالوم

مهندس بولاغی

کارشناس مرکز خدمات

کشاورزی انبارالوم

۴ - استفاده از کودهای آلی و بیولوژیک

اهداف:

- بهبود و اصلاح ساختمان خاک با کاهش PH و شوری
- تثبیت ازت هوا
- متعادل کردن جذب عناصر
- توسعه ریشه و قسمت های هوایی گیاه
- محافظت از گیاه در مقابل عوامل بیماری زا

۵ - تهیه بستر بذر

- شخم با گاو آهن قلمی: ۸۵ هکتار
- شخم با گاو آهن برگردان دار: ۱۰۷ هکتار
- دیسک و ماله: ۱۹۰ هکتار

۶ - کشت با خطی کار و عمیق کار

- کشت با خطی کار و عمیق کار: ۱۱۴ هکتار
- کشت با سانتریفیوژ: ۸۲ هکتار

اهداف اجرایی پروژه ها:

۱-آزمون خاک

اهداف:

- تعیین میزان شوری و مواد آلی خاک
- تعیین میزان عناصر غذایی قابل جذب در خاک
- تعیین میزان نیاز کودهای شیمیایی
- تعیین میزان نیاز کودهای دامی و آلی

۲- خاکورزی حفاظتی

اهداف:

- کاهش شدت عملیات خاکورزی
- مدیریت بقایای گیاهی
- حفظ رطوبت
- مبارزه با علفهای هرز
- افزایش حاصلخیزی خاک
- افزایش سرعت آماده سازی بستر بذر

۳ - استفاده از ارقام اصلاح شده

اهداف:

- افزایش تولید در واحد سطح
- کاهش خسارت آفات و بیماری ها
- مقاومت به شوری ناشی از خشکسالی

اهداف اصلی زراعت در پروژه ها

- ۱- افزایش تولید در واحد سطح
- ۲- کاهش هزینه ها و افزایش درآمد کشاورزان
- ۳- اصلاح الگوی کشت و سیستم های کم خاک ورزی
- ۴- افزایش مواد آلی و کاهش شوری خاک
- ۵- جلوگیری از آلودگی محیط زیست

عملیات اجرایی پروژه مدیریت زراعت در سال زراعی ۸۹-۱۳۸۸ (منطقه پایلوت) (سال اول اجرای پروژه)

- ۲- شخم تابستانه با هدف تأمین رطوبت مورد نیاز و جوانه زنی و سبز شدن گیاه در سطح ۱۷۷/۶ هکتار
- ۳- مدیریت بقایای گیاهی با هدف افزایش مواد آلی خاک
- ۴- آزمون خاک با هدف اجرای تغذیه گیاهی: ۳۵ نمونه
- ۵- خاکورزی حفاظتی با استفاده از خاک ورز مرکب با هدف کاهش تردد ماشین آلات و ممانعت از فشردگی و تخریب بافت خاک (۴ هکتار)، کشت مستقیم در بقایای گیاهی که علاوه بر مزایای خاکورزی حفاظتی، موجب افزایش مواد آلی و اصلاح بافت خاک می گردد.
- ۶- استفاده از ارقام اصلاح شده و گواهی شده (۱۸۸/۷ هکتار)
- ۷- استفاده از کودهای آلی و بیولوژیک (۱۶۶ هکتار)
- ۸- نظارت و توصیه های فنی (شخم با گاو آهن قلمی: ۱۷۷/۶ هکتار، شخم با گاو آهن برگردان دار: ۷/۱۰ هکتار، دیسک: ۱۸۴/۷ هکتار، کشت با خطی کار: ۱۰۴/۵ هکتار، آبیاری ۱۲۷/۶ هکتار، مبارزه با آفات ۳ هکتار)

مبارزه با علف های هرز: ۱۸۸/۷ هکتار، مبارزه با بیماریها:

۴۶/۸ هکتار، برگزاری جلسه توجیهی برای کشاورزان: ۴

مورد)

۱- کیل گیری مزرعه گندم و جو: ۴۳ مورد

عملیات اجرایی پروژه مدیریت زراعت در سال زراعی ۹۰-۱۳۸۹ (منطقه پایلوت) (سال دوم اجرای پروژه)

- ۱- آماده سازی بستر بذر شامل شخم با گاو آهن سوکی و چپزل: ۹۹/۹ هکتار ، دیسک و ماله: ۱۸۵/۲ هکتار، آزمون خاک ۳۷ نمونه، اخذ برنامه کشت زارعین: ۱۸۵/۲ هکتار، تغذیه گیاهی: ۱۸۵/۲ هکتار
- ۲- استفاده از بذور اصلاح شده و کاشت: الف- استفاده از بذور اصلاح شده: ۱۶۱/۵ هکتار
- ب- کشت جوی پشته یک قطعه
- ج- کشت با خطی کار: ۱۶۶/۶ هکتار
- ۳- مدیریت مزرعه شامل مبارزه با علفهای هرز: ۱۸۸/۷ هکتار، استفاده از کود سرک: ۱۸۸/۷ هکتار - مبارزه با آفات - مبارزه با بیماری ها
- ۴- بهبود کشت و کار شامل - مدیریت بقایای گیاهی - شخم تابستانه - رعایت تناوب زراعی

امید است با اجرای این پروژه و استفاده بهینه از آب، بر میزان بهره وری کشاورزی افزوده شود و درآمد کشاورزان ذینفع بالا رفته و باعث پیشرفت و توسعه کشاورزی منطقه گردد.

